

som man den Gang stillede. Men det tror jeg slet ikke er Tilfældet, thi den tidligere Finansminister har, medens han var Finanslov-Ordfører her i Tinget, klaget over, at den daværende Regering havde brudt denne Overenskomst og gav Koncessionen bort uden at konferere med Rigsdagen eller Finansudvalget. Han sagde, at en Forhandling og Forstaaelse med Finansudvalget vilde blive den Form, hvorved der opnaaedes et Slags Surrogat for en lovformelig Vedtagelse. Han kaldte den Overenskomst, som den Gang blev truffen for et Surrogat, og det forekommer mig derfor, at vi, naar Venstre er kommet til Magten, kunde blive fri for dette Surrogat — Henvendelsen til Finansudvalget —, og at vi derimod her i Tinget kunde faa noget mere at vide om disse Koncessioner og eventuelt ogsaa fik Lejlighed til at blive medbestemmende om, hvorvidt de skulle gives. Det glæder mig, at Kulbrydningen ikke synes indbefattet i denne Koncession, idet Ministeren udtalte, at man var begyndt at bryde Kul der oppe. Det er altsaa Staten, som lader bryde Kul, hvad Staten altsaa godt kan. Det vidner om, at Staten godt kan paatage sig et saadant Arbejde i Grønland, men saa kan den ganske sikkert ogsaa foretage sig andre Ting der oppe.

Saa omtalte den højtærede Minister Fiskeriet og anførte her, at han var i Færd med at undersøge Forholdene ved Island for derigennem at kunne høste Erfaring om, hvorledes man kunde drive Fiskeri oppe ved Grønland, idet man maatte erkende, at Renavl, der tidligere har været omtalt her, ikke egnede sig til videre Fremme; i alt Fald ikke i nogen større Udstrækning. Jeg er ogsaa glad over, at man foretager disse Undersøgelser, og det i saa stor Udstrækning som muligt for at ophjælpe Erhvervslivet i Grønland, der er indskrænket i væsentlig Grad ved den Aftagen i Sælernes og Hvalernes Antal, der har fundet Sted i de senere Aar; men med Hensyn til Fiskeriet maa jeg dog bemærke, at jeg tror nok, at Grønlænderne med de Redskaber, de have, meget godt forstaa at fiske. Jeg tror ogsaa nok, at det Fiskeri, som drives ved Island, ikke er af den Art, at det i den nærmeste Fremtid vil kunne indføres i Grønland. Grønlænderne kunne godt fange kostbare Fisk, endogsaa i betydelig Mængde, særlig Laks og Hellefisk. Deres Redskaber ere maaske ikke saa fuldkomne, som de kunne blive, men de ere tilstrækkelige, og der er ogsaa en tilstrækkelig stor Mængde af disse

Fisk i Grønland, som Grønlænderne meget godt forstaa at fange. Men hvad der her skulde gøres, var at hjælpe Grønlænderne til ordentlige Afsætningsforhold for deres Fangst. Det er det, som vistnok ikke sker. Jeg glædede mig over, at den Handel med disse Fisk, navnlig Laks og Hellefisk, som fandt Sted mellem Grønland og København, nu er bleven taget fra Kolonialbestyrelsen og lagt over til den grønlandske Handel, fordi jeg antog det for et Fremskridt. Men det synes snarere at være et Tilbageskridt. Det synes nemlig, at Grønlænderne ikke i saa høj Grad som tidligere lægge sig efter Fangsten af disse værdifulde Fisk. Thi efter at Handelen har faaet fat derpaa, har den nedsat Prisen paa Fisken overfor Grønlænderne. Det siges, at de nu kun faa 5 Øre for Fundet af Hellefisk, medens de tidligere have faaet 10 Øre. Naar Grønlænderne se, at Staten, efter at den har faaet fat paa den Sag, nedsætter Prisen paa Varen og berøver dem en Del af Udbyttet, som de dog før have haft, da de havde med Kolonialbestyrelsen at gøre, blive de lige-gyldige og drive ikke denne Næringsvej i det Omfang, hvori de tidligere dreve den, skønt den godt kunde drives op til noget betydeligt. Jeg vil henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at saaledes kan man ikke bære sig ad overfor Grønlænderne. Man bør sørge for overfor dem som overfor andre Arbejdere, at de i saa stor Udstrækning som muligt kunne faa Udbytte af deres Arbejde. Faa Grønlænderne det, kan der ganske sikkert drives et meget betydeligt Fiskeri oppe ved Grønland. Jeg har tidligere henpeget paa, at for at lette Afsætningen af disse Varer burde der gøres det samme i Grønland som i Kanada. Kan det gøres der, er jeg sikker paa, at det ogsaa kan gøres i Grønland. Fra Kanada kan der sendes henkogte Laks hele Verden over. Det forholder sig ikke, som man har sagt, at der saa maa bygges store Konservesfabrikker heroppe. Man kan sikkert med mere primitive Midler foretage en saadan Henkogning, naar man blot har det nødvendige Materiale. Nu have vi jo i Grønland fundet Brændselsmateriale, hvad Landet tidligere har været fattigt paa. Der er nu fundet gode Kul. Jeg tror, det er en Side af Sagen, som man bør henlede Ministerens Opmærksomhed paa. Ved Henkogning af Laks kunde vi faa en værdifuld Handelsvare og give Grønlænderne større Udbytte af deres Arbejde, end de nu have. I det hele taget tror jeg, at man